

Sygn. akt IV CSK 355/17

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie ze skargi M. W.
o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem
Sądu Rejonowego w R.
z dnia 25 stycznia 2011 r., sygn. akt I Ns (...)
w sprawie z wniosku R. K. przy uczestnictwie Gminy Miasta R , I.G., B.G., M.K.,
J.K., M.K., Z.L., A.P., H.P., M.P., E.S. i A.W.
przy udziale M.W.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 22 grudnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w R.
z dnia 22 grudnia 2016 r., sygn. akt IV Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy R.K. od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 22 grudnia 2016 r., sygn. akt IV Ca [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie art. 610 § 1 k.p.c. w zw. z art. 670 § 1 k.p.c. i art. 677 § 1 k.p.c., przez brak wskazania kto był samoistnym posiadaczem nieruchomości położonej w R. przy ul. B., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr [...]1 o powierzchni 7 m² w okresie objętym żądaniem wniosku o zasiedzenie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego

z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotnego zagadnienia prawnego uczestnik upatrywał w konieczności wyjaśnienia, czy sąd rozpoznający sprawę z wniosku o stwierdzenie nabycia własności przez zasiedzenie w świetle regulacji zawartej w art. 610 § 1 k.p.c. i art. 677 § 1 k.p.c. może dokonywać wyłącznie ustaleń negatywnych, tzn. zmierzających do wykluczenia samoistnego posiadania spornej nieruchomości przez znanych uczestników, przy jednoczesnym braku ustaleń, kto był samoistnym posiadaczem nieruchomości.

W uchwale składu 7 sędziów z dnia 11 czerwca 2015 r., III CZP 112/14, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości może nastąpić tylko na rzecz osoby wskazanej przez wnioskodawcę lub innego uczestnika postępowania (OSNC 2015 nr 11, poz. 127). W związku z powyższym sąd nie jest uprawniony do stwierdzania zasiedzenia na rzecz osób, które nie zostały wskazane w żądaniu wniosku, jako te które miały nabyć własność nieruchomości przez zasiedzenie i wyłącznie w odniesieniu do tych osób bada spełnienie przesłanek zasiedzenia.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie

konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, skarżący upatruje w naruszeniu przez Sąd drugiej instancji przepisów art. 610 § 1 k.p.c. w zw. z art. 670 § 1 k.p.c. i art. 677 § 1 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2011 r., w sprawie I Ns (...), Sąd Rejonowy w R. stwierdził, że R.K. nabył przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 2008 r. własność nieruchomości położnej w R. przy ul. B., a składającej się z działki nr [...] o powierzchni 571 m².

Sąd Rejonowy w R. postanowieniem z dnia 21 lipca 2015 r. oddalił skargę M. W. o wznowienie postępowanie w sprawie I Ns (...), który nie był uczestnikiem tego postępowania. Na skutek apelacji M.W. zaskarżonym postanowieniem, Sąd Okręgowy w R. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 21 lipca 2015 r. w ten sposób, że zmienił w całości postanowienie Sądu Rejonowego w R. z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie I Ns (...) i stwierdził, że R.K. nabył przez zasiedzenie własność nieruchomości położnej w R. przy ul. B., a składającej się z działki ewidencyjnej nr [...]2 o powierzchni 0,0564 ha, która powstała z podziału działki nr [...], jak na mapie sporządzonej przez geodetę uprawnionego Z.M. , przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w dniu 30 września 2011 r., a w pozostałej części wniosek R.K. o zasiedzenie oddalił i w całości oddalił wniosek o zasiedzenie M.W.. Oddalił skargę o wznowienie postępowania i apelację w pozostałych częściach oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania za obie instancje.

Sąd drugiej instancji zmieniając ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji uznał, że skoro M.W. w 2005 r. odmówił płacenia czynszu za korzystanie z działki nr [...]1 o powierzchni 7 m², to tym samym zmanifestował wnioskodawcy R.K. wolę jej samoistnego posiadania, a w konsekwencji wnioskodawca nie mógł nabyć jej własności przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 2008 r., skoro nie był już wtedy jej samoistnym posiadaczem.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[as]

jw